
Ата-аналарға кеңес беру

«Сөйлеуді дамыту әдісі ретінде ертегілерді оқу және айту»

Барлық балалар ертегілерді оқығанды немесе айтқанды жақсы көреді. Олар ұзақ уақыт бойы бақытты балалық шақтың ажырамас атрибуты мен тәрбие құралына айналды, ал әдеби ертегі мұрасының алуан түрлілігі қиялды таң қалдырады — халық және авторлық, орыс және шетелдік, балалар мен жасөспірімдер үшін, тіпті ересектер үшін.

Ғасырлық даналық - бұл ертегілер кішкентай адамдарға арналған алғашқы оқулықтар болды, оларға үлкен әлемдегі өмір туралы, оларда қабылданған заңдар мен ережелер туралы айтып, өмірлік құндылықтарды үйретіп, жақсылыққа деген сүйіспеншілікті оятты. Ертегі балаға (тек балаға ғана емес, ересек адамға) рухани даму жолдары, өмірдің мәні туралы айтты.

Ескі орыс ертегілерінде артық сөздер немесе маңызды емес бөлшектер жоқ — олардың құрылымы көбінесе баланың назарын аудара отырып, олар оны сюжеттен алшақтатуға мүмкіндік бермейтіндей етіп жасалады. Бұған арнайы сөздер, ритмика, тембрдің жоғарылауы немесе төмендеуі, интонацияның өзгеруі арқылы қол жеткізіледі. Бұлардың барлығы балалардың қиялын дамытуға мүмкіндік берді, ал ауызша сөйлеу тіпті суреттерге қарамай-ақ жақсы қабылданды.

Қазіргі уақытта балаларға ертегілерді оқу және айту негізінен анаға немесе әжеге байланысты. Бірақ әкені де осы пайдалы іс-әрекетке тарту қажет. Қазіргі балалар ата-ана тәрбиесінде ер адамның жетіспеушілігін

сезінеді, ал ертегі - бұл әкеге немесе атаға баламен араласуға және оған қуанышты сәттер сыйлауға тамаша себеп.

Ертегілер тек жақсылық әкеледі және балаларда адамгершілікке және жағымды эмоцияларға тәрбиелейді деген пікір кең таралған. Дегенмен, ежелгі ертегілермен бәрі оңай емес және олардың жасырын, терең мағынасы біз қазір оларға салғанымыздан өзгеше болуы мүмкін.

Сонымен қатар, сол күндері ертегілер мифологияның жалғасы болды және метафоралар мен дараландыруларға толы болды. Ғасырлар бойы бұл аңыздардың қасиетті мағынасы жоғалып кетті, ертегілер өзгертіліп, жеңілдетілді. Бұл қазіргі адамның орыс ертегілерінің шынайы мағынасын білмеуіне әкелді. Ал бекер. Өйткені, сол кездегі ертегілер жай ертегілер емес еді. Бұл адамның тағдыры, оның осы жерде туылу мақсаты туралы ілімнің бір түрі.

Балаға дұрыс ертегіні қалай таңдауға болады? Ең алдымен, Сіз баланың жасына назар аударуыңыз қажет. Балалар бір жылға жақын ауызша сөйлеуге қызығушылық таныта бастайды - сол кезде баланы қарапайым ертегілермен таныстыра аласыз, онда таныс кейіпкерлердің-тышқандар мен мысықтардың, құстар мен машиналардың дыбыстары мен әңгімелеріне еліктей аласыз. Үлкен сызбалары мен аз мәтіні бар жарқын кітаптар бұл үшін жақсы жұмыс істейді.

Балаларды табиғат пен жануарлардың өмірі туралы ертегілерді тыңдауға және түсінуге үйрету өте пайдалы. Олар ой — өрісін керемет кеңейтеді, көбінесе балалар ересектерге қарағанда қондырғандардың, құстардың немесе экзотикалық жануарлардың түрлерін жақсы біледі. Бұл ертегілер экологиялық тәрбиеде және егер балаңызға табиғи жағдайда таныс кейіпкерлердің өмірін көрсетуге мүмкіндігіңіз болса маңызды рөл атқарады.

Өйткені, оқу есте сақтауды, интеллектті, қиялды және бейнелі ойлауды дамытады, демек, бала жақсы үйренеді және өмірде өз орнын табады.

